

Գ. Գալստյանի

ՈՒՐԱԽ ՀՐԱՅՐԸ

3ԵՎ

ՄԱԳԻ ՄԱՅԼԸ

ՊԵՏԶՐԱՏ 1936 ՅԵՐԵՎԱՆ

Գ. Գալստյանի

36-Λ
21247
891.995
2-30

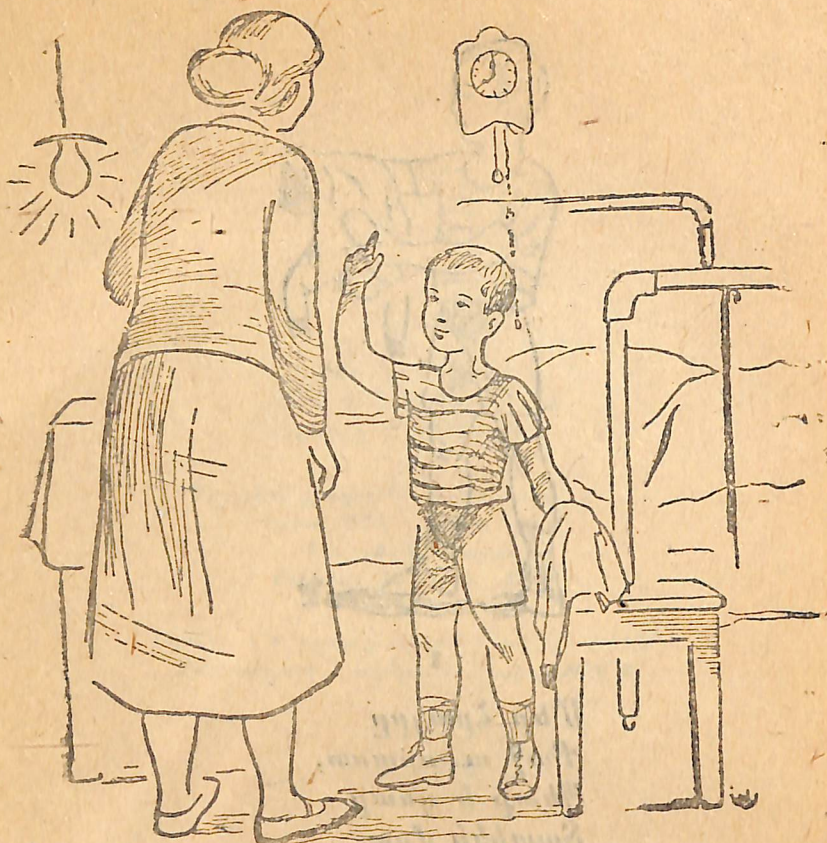
Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՈՒՐԱԽ ՀՐԱՅՐԸ
ՅԵՎ
ՍԱԳԻ ՍԱՅԼԸ

ՀԱՊԻԿԸ ՅԵՎ ՆԿԱՐՆԵՐԸ
Ա. ՄԽԻԹԱՐՅԱՆԻ

Հ Ս Խ Հ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1986

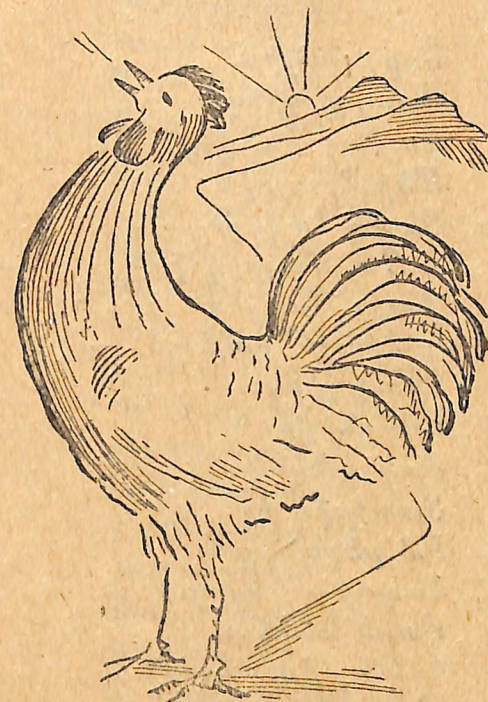

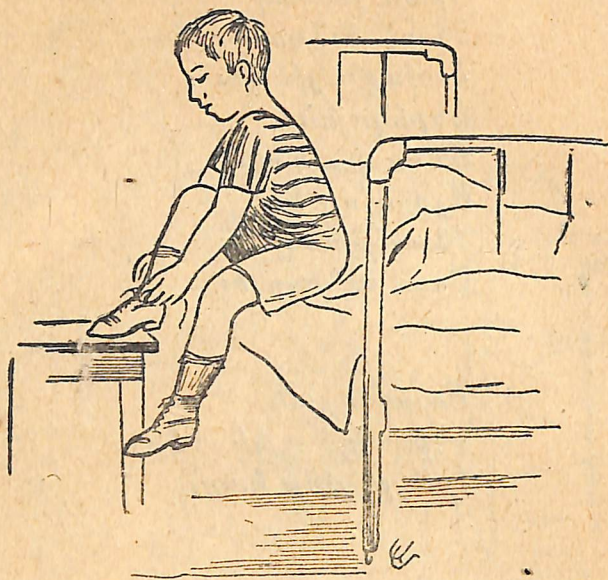
Մաքուր սրբեց
 Շորն ու գոտին
 Դրեց իրա
 Թաղթի մոտին:
 Լույս ու մութը
 Ջրածանված,
 Իր մայրիկին
 Կանչեց, ասաց.
 — Դե, մայրիկ ջան,
 Քնում եմ յես,
 Ծեզ ու ծեզին
 Իմաց կանես:

Պիտի շուտով
 Գնամ ու գամ.
 Հավաքույթ կա
 Յերեկոյան:
 Ամառվա տաք,
 Այրող ուր ե,
 Գնալ — գալը
 Շատ դժվար ե:

2

Առավոտյան
 «Կի — կի — կի — կի»,
 Հրայր, վեր կաց,

Շորդ հագի».
 Աբլորը պինդ
 Ձայնով կանչեց,
 Մեր Հրայրին
 Տեղից հանեց:
 — Դե, մայրիկ ջան,
 Գնում եմ յես:
 — Հրայր, բալես,
 Զգուշ լինես.
 Ավտոների
 Տակ չընկնես:
 Տատիկին ել
 Իմ բերանից
 Հազար — հազար
 Բարև կանես:
 — Ի՞նչ ես ասում,
 Մայրիկ, դու յել,

Ավտոյի տակ
 Ի՞նչ գործ ունեմ:
 Ենպես ուրախ
 Գնամ ու գամ,
 Վոր բոլորն ել
 Զարմանան:
 Տատի տունը
 Շատ մոտիկ է —
 Անտառի մոտ,
 Բլրի տակ է:

Եսպես շուտով —
 Ծեզ ու ծեզին —
 Ընծա գիրքը
 Կռան տակին,
 Մեր Հրայրը
 Արագ քայլով
 Անց եր կենում
 Լայն դաշտերով:
 Առավոտ եր
 Վառ ու սիրուն,
 Հովն եր խաղում
 Լայն դաշտերում:
 Գետն եր հոսում,
 Որոր ասում,
 Յեվ անտառը
 Կամաց խոսում:
 Դեղին արտեր,
 Կանաչ խոտեր,
 Կոխողների
 Ուրախ յերգեր:

Յերեք հնձող
 Մեքենաներ
 Մրցում եյին
 Հայտարարել:
 Ուրախ-ուրախ
 Ժպիտ դեմ քին,
 Ընծա գիրքը
 Կոան տակին
 Քայլում եր նա
 Ազատ դաշտում,
 Յե՛վ ամեն ինչ
 Նայում, դիտում:
 Մի թփի մոտ
 Կանգ առավ նա,
 Վոր հաց ուտի,
 Հանգստանա:
 Թփի տակին
 Մի լավ շնիկ,
 Կլոր, ինչպես

Բրդի կծիկ,
 Կուչ եր յեկել
 Ու փնգստում,
 Յեվ կարծես թե
 Հաց եր ուզում:
 Գրպանիցը
 Մի կտոր հաց
 Տվեց շանը,
 Շոյեց, ասաց.
 — Սոված ես, հա՛,
 Դե, վեր առ կեր,
 Հետս արի,
 Դառնանք ընկեր:
 Դե շուտ արա,
 Նաղ մի անի.
 Տատս պիտի
 Փլավ անի:
 Թե վոր նրա
 Տունը հասնես,

Ճտի բուղը
 Կտամ յես քեզ:
 Բա անունդ,
 Սիրուն շնիկ,
 Յես ի՞նչ դնեմ:
 Հա, Դիրտիկի:
 Դիրտիկի ջան,
 Արի, արի,
 Ճամպեն մոտ ե,
 Մի ալարի:

Կամրջի մոտ,
 Ճամպի տակին,
 Նա հանդիպեց
 Մի բրիգադի:
 Յերեք պիոներ
 Վզկապներով,
 Անցնում եյին
 Են դաշտերով:
 — Բարև՛ բարև,
 Պիոներներ:
 Եդ ի՞նչ շուտ եք
 Դաշտ դուրս յեկել:
 — Դուրս ենք յեկել
 Ծեղ ու ծեղին,
 Նայենք, հսկենք
 Յորնի բերքին:
 Չար թշնամի,
 Կուլակ, տերտեր,
 Մեր գյուղերում
 Պակաս չեն դեռ:

— Յես ել ձեզ պես
 Վոր մեծանամ,
 Բերքի պաշտպան
 Պիտի դառնամ:
 — Բա դու ուր ես
 Գնում եղպես:
 — Դարձել եմ յես
 Գերազանցիկ,
 Տվել են ինձ
 Մի սիրուն գիրք:
 Եղ լավ, սիրուն
 Գիրքը հիմի
 Տանում եմ, վոր
 Տատս տեսնի:
 Տատիս գյուղն ել,
 Հրեն, մտիկ...
 — Կեցցես դու քաջ
 Հոկտեմբերիկ:
 Վոր գնում ես,
 Ճամպեն գիտես:
 — Մի անգամ եմ
 Յես գնացել,
 Ճանապարհը
 Չեմ մոռացել:
 — Ի՞նչ լավիկն ե
 Եղ քո շունը:
 Դա յե՞լ ե գնում
 Տատիդ տունը:
 — Շան անունը
 Դիլդիլիկ ե,
 Շատ սրամիտ
 Լի խելոք ե:

Դե, յես գնամ,
Շուտ պիտ դառնամ.
Հավաքույթ կա
Յերեկոյան:

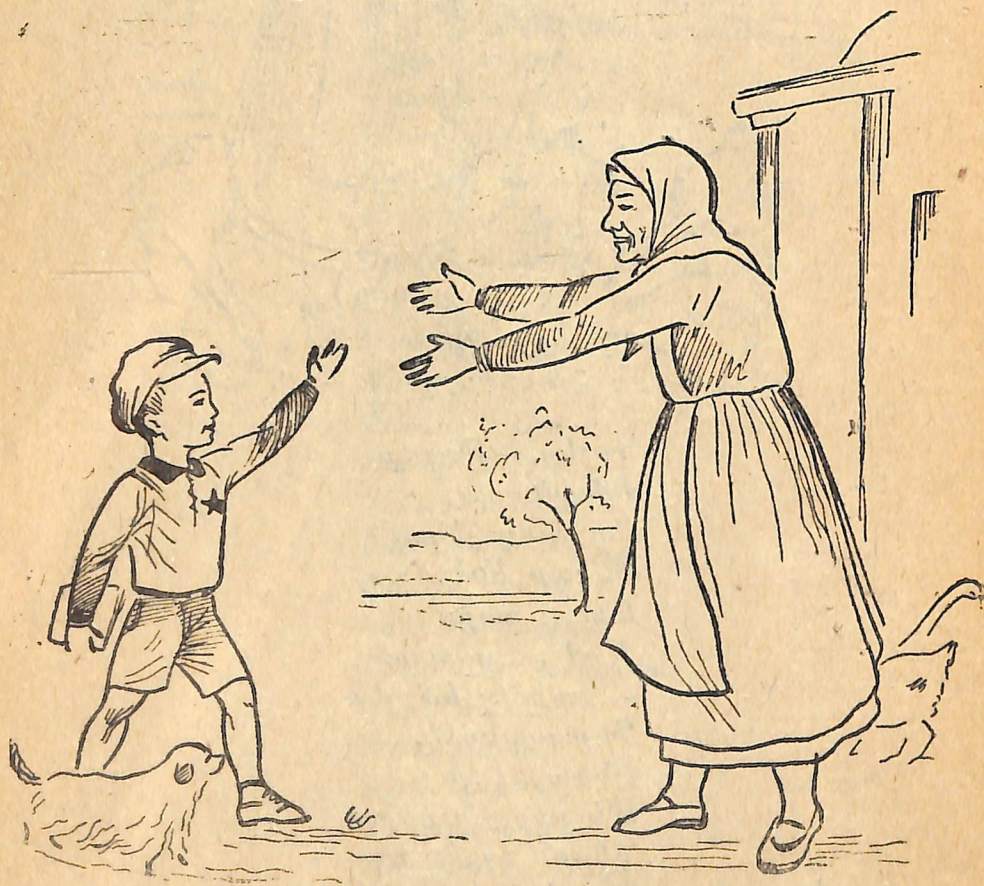
5

Դիւղիւղին
Ու Հրայրը
Շուտով հասան
Գյուղի ծայրը:
Անցան կանաչ
Բլրի տակով,
Արագահոս
Գետի կողքով,
Յաճիկ պատից
Թռան տակը,
Մտան տատի
Կանաչ բակը:
Սագիկները
Որոր — շորոր,
Պատել եյին
Տատի բոլոր:
Տատիկն ել մի
Մեծ ամանից
Սագիկներին
Կեր եր տալիս:
Հենց վոր հանկարծ
Տղին տեսավ,
Թևերը բաց
Վրա հասավ,
Դրկեց, պաչեց
Զուխտակ թուշը,

Գոչեց. — Բալաս,
Իմ անուշա,
Եդ վոնց յեղավ
Յեկար ինձ մոտ,
Անուշ բալա
Քաջ ու սրտոտ:
— Դարձել եմ յես
Գերազանցիկ,
Ընծայել են
Մի սիրուն գիրք:
Դիրքն ել ես ե,
Տատի ջան, տես.

Բերել եմ քո
Աչքով տեսնես:
— Քեզ ել մատաղ,
Քո գրքին ել.
Ես ի՞նչ խելոք
Բան ես արել:
Դե գնանք տուն,
Ազիզ բալես,
Նստիր շունչ առ,
Հոգնած կլինես:

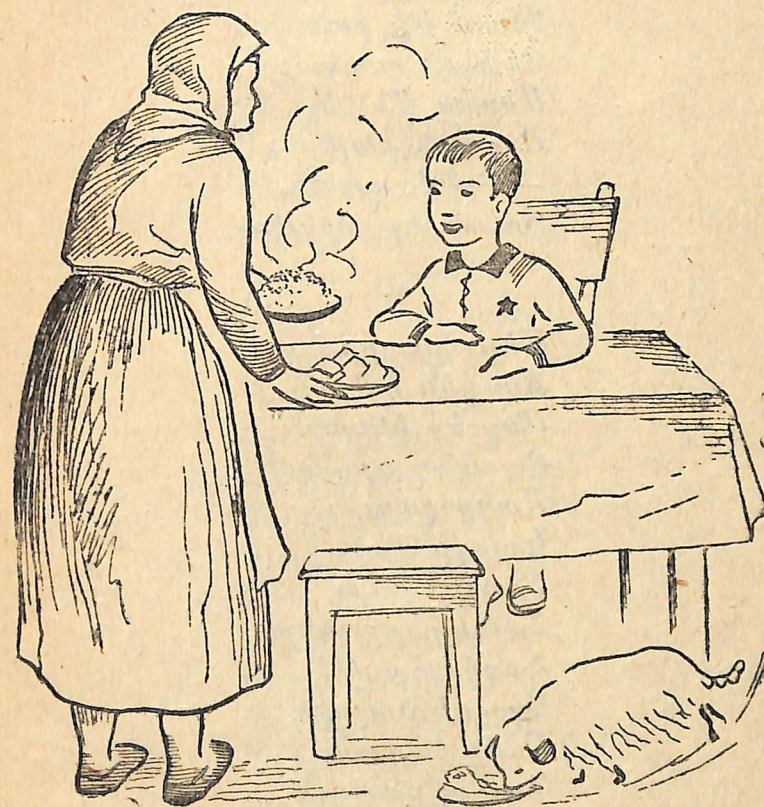
56723-66

Դե գիրքդ տուր
Տեսնեմ, ջանիկ:
Բա սա ո՞վ ե,
Իմ սիրունիկ:
— Պավլիկն ե դա —
Մորոզովը —
Սիրերի քաջ
Պիոները,
Վորին վաղուց
Սպանել են
Իրենց գյուղի
Կուլակները:
— Փշանան եդ
Կուլակները.
Կրակ տվին
Մեր դեզերը:
— Եդ Պավլիկը,
Վոր ասացի,
Շատ սրտոտ եր
Ու խելացի:
Թշնամին եր
Նա կուլակի,
Պահապանը
Կոլխոզ բերքի:
Դրա համար
Ամեն պիոներ
Ուզում ե քաջ
Պավլիկ լինել:
— Յես ել ընծա
Պետք ե տամ քեզ.
Ի՞նչ ես ուզում,
Ասմ, բալես:

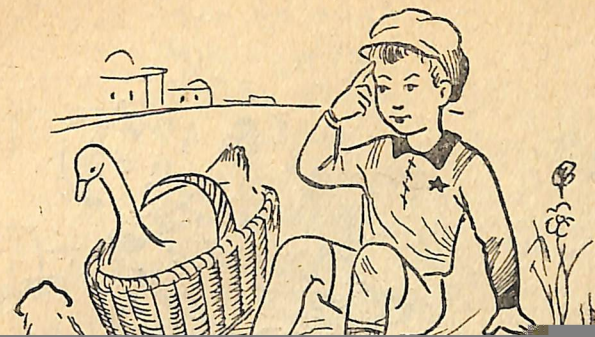

— Են սագերից
 Մեկը տուր ինձ:
 — Վորը կուզես,
 Ազիզ բալես:
 Ասա, տեսնեմ
 Վոնց կտանես:
 — Յես կտանեմ,
 Իմ լավ տատի,
 Դրա մասին
 Մի մտածիր:
 — Խոհանոցում
 Մի կողով կա
 Սմուլը շինված,
 Լալն ու յերկար:
 Սազը դնեմ
 Կողովի մեջ,
 Վոր դու տանես
 Թեթև ու հեշտ:
 Իսկ քո շանը
 Յես ծանոթ չեմ.
 Բա անունը
 Ինչպե՞ս կանչեմ:
 — Շան անունը
 Դիլդիլիկ ե,
 Շատ իմաստուն
 Ու խելոք ե:
 Դիլդիլիկ ջան,
 Արի, արի,
 Տատի համար
 Մի քիչ պարի:
 — Դիլդիլիկը

Վո՞րն ե, բալես,
 Մի լավ անուն
 Չկա՞ դնես:
 Այ ապրես դու,
 Հրայր, բալես,
 Միշտ ել այդպես
 Ուրախ լինես:
 Մենակ եմ յես
 Տարին բոլոր,
 Մնա ինձ մոտ

Մի քանի օր:
— Վհնց կլինի,
Վոր յես մնամ,
Հրես շուտով
Պիտի գնամ.
Հավաքույթ կա
Յերեկոյան:
— Խոսքով սնկանք.

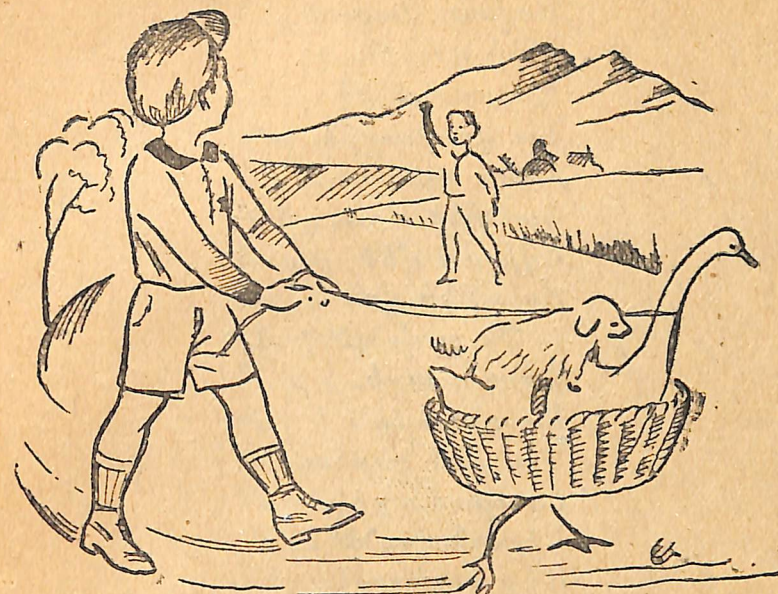

Զեռքն առած,
 Գողչեց. — «Նո՛, նո՛,
 Հրեղեն սագ,
 Վազիր, գնա
 Արագ-արագ»:
 Դիլդիլիկն ել
 Նրա յետքից
 Արագ-արագ
 Վազ եր տալիս:
 Մին վազում եր,
 Մին ել նստում,
 Դունչը ցցում
 Ու փսփստում:
 Ախր պստիկ

Շնիկ եր նա.
 Եղբան ճամպա
 Ինչպե՞ս գնար:
 Մի յերեսա
 Գյուղի ծայրին
 Տեսավ սագին
 Ու Հրայրին,
 Գողչեց. — «Տղերք,
 Սագի սայլը,
 Շուտով յեկեք
 Գյուղի ծայրը»:
 Հեռու, մոտիկ
 Փողոցներից
 Մի նայեցեք
 Վճնց են գալիս:
 Գալիս են ու
 Նայում սայլին,
 Հնարագետ
 Մեր Հրայրին:
 Իսկ Հրայրը
 Ուռած, փքված,
 Գոտի սանձը
 Զեռքին բռնած,
 Մտրակում ե,
 Քշում իր ձին,
 Ել չի նայում
 Դար ու փոսին:
 — Ե՛յ, տղաներ,
 Հեռո՛ւ, հեռո՛ւ,
 Շատ ճանապարհ եմ
 Գնալու:
 Իմ ձին, գիտե՛ք,

Հրեղեն ե,
 Սայլն ել, տեսեք,
 Իր վրեն ե:
 Մի խանգարեք,
 Թողեք գնամ.
 Հավաքույթ կա
 Յերեկոյան:
 Դիւղիւիկ ջան,
 Արի արի,
 Ճամպեն մոտ ե,
 Մի ալարի:

Եսպես անցան
 Դաշտի միջով,
 Ու գետակի
 Նեղ կամրջով,
 Մին ել ճամպին
 Դիւղիւիկը
 Հանկարծ ցցեց
 Իր գնչիկը,
 Գետնին նստեց
 Ու վնգստաց,
 Թե՛ — Հրայր ջան,
 Մի քիչ կամաց:
 Ախր պատիկ
 Շնիկ եմ յես,
 Վոտս ցավեց,
 Հերիք վազես:
 — Հոգնել ես, համ,
 Իմ լավ ընկեր,
 Շատ ճանապարհ ես

Դու յեկեր:
 Արի գնեմ
 Սայլի միջին,
 Հանգստանաս՝
 Ելի իջիր:
 Հանկարծ դաշտից
 Մի պիոններ
 Բարձր գոչեց.
 — Եհե՛յ, ընկեր,
 Ո՞ւր ես գնում,
 Հլա մի կաց:
 Յեկել ես վոր
 Շնուն գողանաս:
 — Լավ ճանաչիր
 Դու ինձ, ընկեր:
 Յերեք մի բան
 Չեմ գողացել:

Սոված, ծարավ
 Թփի տակին
 Վնգստում եր
 Նա դառնագին:
 Հետս տարա
 Տատիկի մոտ,
 Տվի մի մեծ
 Ճուտիկի վոտ...
 — Դե լավ, դե լավ,
 Հանաք արի,
 Ես անգամին
 Դու ինձ ների:
 Եդ պուճուրիկ,
 Սիրուն շունն ել
 Մեր կոլխոզից
 Լինի նվեր:

8

Յերբ իջել եր
 Մթնշաղը
 Նրանք հասան
 Իրենց գյուղը:
 Տեսնելով են
 Սագի սայլը,
 Մի յերեխա —
 Գիժ Զարմայրը,
 Գոչեց. — Հրեն
 Մեր Հրայրը,
 Առաջն արած
 Սագի սայլը:
 Վազեք շուտով,
 Յեկեք, հասեք,

Յեկեք, տեսեք
 Ու զարմացեք:
 Հեռու, մոտիկ
 Փողոցներից
 Մի նայեցեք
 Վնց են գալիս:
 Գալիս են ու
 Նայում սայլին,
 Հնարագետ
 Մեր Հրայրին:
 Իսկ Հրայրը
 Ուռած, փքված,
 Գոտի-սանձը
 Ձեռքին բռնած,
 Մտրակում է
 Ձի — սագիկին,
 Վոր շուտ հասնի
 Իր մայրիկին:
 — Ի՞նչ ես արել,
 Հրայր, բալես,
 Ել մի ուրիշ
 Ոյին շունե՞ս...
 Ասաց, վաղեց
 Տղին գրկեց,
 Ու թշերը
 Մի պինդ պաչեց:
 — Նայի՛ր, մայրիկ,
 Ես սագիկը
 Նվեր տվեց
 Մեր տատիկը,
 Ես պստիկ
 Սիրուն շունն ել

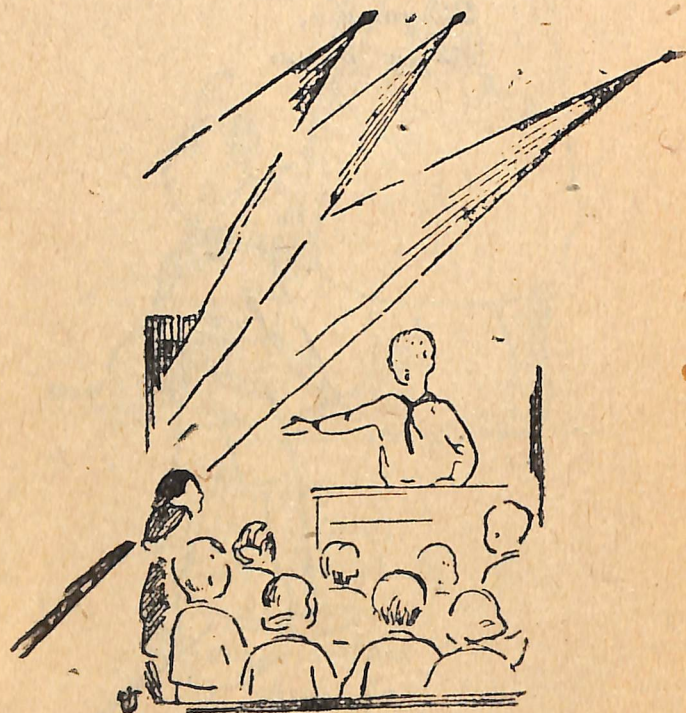

Կոխողից են
 Նվեր տվել:
 Շան անունն էլ
 Դիլդիլիկ է,
 Շատ սրամիտ
 Ու խելոք է:
 — Այ տպրես դու,
 Հրայր, բալես,
 Միշտ ել այդպես
 Ուրախ լինես:

— Բա չասացի՞
 Յես գնալիս,
 Ու քեզանից
 Հեռանալիս.
 Ենպես ուրախ
 Գնամ ու գամ,
 Վոր բոլորն ել
 Զարմանան:
 Դե, դիլդիլիկ,
 Իմ լավ շնիկ,
 Զվագստանս,
 Խելոք մնաս:

Մայրիկի մոտ
 Հանգիստ նստի--
 Յես գնում եմ
 Հավաքույթի:
 Սրբեց շորը,
 Կապեց գոտին,
 Գնաց դպրոց
 Հավաքույթի:

626

10449

ԳԻՆԸ 85 ԿՈՊ.

Սալա

1
2

Ա. ԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
ВЕСЕЛЫЙ РАЙР И ГУСЬЯ ТЕЛЕЖКА
Գիշ ՀՏՐ Արմենի, Զրյան

891.995
2-30